

LITURGIE DOMÁCÍ CÍRKVE
2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ (19. 4. 2020)

S DĚTMI

Tento manuál vzniknul pro vnitřní potřebu farnosti Lomnice u Tišnova a všech, kdo hledají, jak slavit nedělní liturgii v domácím společenství. Je zcela nezávazný a dobrovolný a je na zvážení jednotlivých rodin, co z předkládaného textu využijí. Přejeme vám požehnané slavení!

PŘIPRAVME MÍSTO

Je dobré věnovat přípravě pozornost a vyzdobit místo podobně jako sváteční stůl: hezký ubrus, svíce, kříž, Bible, ve které je založena pasáž, kterou budeme číst.

Domluvíme se, kdo bude číst úryvek z evangelia, případně další texty.

Každý krok modlitby lze proložit písničkou

POMŮCKY A MATERIÁL

- Modlitební koutek nebo místo, kde bude probíhat katecheze.
- Větší svíce uprostřed stolu, kříž, Bible.
- Váza s květinami (sedmikrásky, gerbery, čím více okvětních lístků, tím lépe)
- Biblické postavičky, pokud máme. Nebo jiné figurky, se kterými lze ztvárnit objetí. Stačí 3 apoštolové + Tomáš + Ježíš, pokud dotvoříme prostorové dioráma, tím lépe...

ÚVODNÍ KATECHEZE

Hlavní myšlenka katecheze: Ježíš je mezi námi, aby uzdravil i naše zranění a pochybnosti.

Cíl katecheze: Zraněné city a pochybnosti bývají jak ve víře, tak v každodenní zkušenosti mezi lidmi. Ježíš nám rozumí a je tady proto, aby nám pomohl!

Dobré vědět: Tomáš nebyl nevěřící ve vlastním slova smyslu. Byl to člověk s hlubokým citovým prožíváním (viz J 11,16). Po smrti Ježíše byl zraněný a zklamán. Vsadil na něj všechno. A teď? Všechno, co bylo, je pryč. Jakoby se svou „nevírou“ chtěl chránit, aby ho už nikdy nic tak hluboce nezranilo. Ježíš během svého prvního setkání Tomášovo zranění a zklamání uzdravuje. Tomáš je tomu navzdory své krizi otevřený a je připravený.

Extrémní situace přicházejí i v nejlepších přátelstvích. Třeba proto, že člověk něčemu při nejlepší vůli nerozumí, nebo nevěří. Ale vztahy žijí z toho, že srdce zůstane živé a člověk se zraněními pracuje.

Pozveme děti do modlitebního koutku, usadíme se do kruhu.

P: Vezmeme si každý jednu květinu. Podívejte, kolik mají krásných okvětních lístků. Teď ukážu na jeden z nich, pozor, netrhám! A řeknu něco krásného, co se stalo minulý týden.

Postupně na svých květinách ukazují všichni. Můžeme libovolně opakovat, dokud nedojdou nápady. Další varianty: něco napínavého, smutného, důležitého atd. Po skončení vrátíme květiny do vázy.

P: Poslechněte si příběh o Rexovi. Rex je pes. Miluje svého pána, 11letého Toma, opravdu nadevše. Je velmi přátelský a milý, ale běda, kdyby chtěl někdo Tomovi ublížit. Bránil by ho do roztrhání těla! Doprovází Toma na každém kroku.

Tak tomu bylo i jednoho dne, kdy šel s Tomem a jeho kamarády na hřiště hrát fotbal. Jako vždy vesele štěkal a všem se pletl pod nohy. Nikdy neutekl pryč, neběhal na silnici, a proto ani tentokrát nebyl na vodítku. Vtom si Tom všiml úplně nové cedule na kraji louky: Pozor, jed na krysy! Držte psy na vodítku! Okamžitě hvízdnul na Rexe, který zrovna rozhrabával krtinu. „Tohle je moc nebezpečné, Rexi. Musíš na vodítko a čekat!“

Uvázal Rexe u plotu a přikázal mu čekat. Pak se vrátil hrát fotbal. Rex nejprve trpělivě čekal. Ale jak se jeho pán při hře stále více vzdaloval, začal kňučet. Chce za ním. Chce taky hrát. Co to má znamenat? On ho přivázal? Už ničemu nerozumí. Jak by taky ne, vždyť neumí číst. Vidí jen to, že je přivázaný. Po hodině se cítí dotčený. Tom ho totálně zklamal a podvedl. Když se Tom za tři hodiny konečně vrací, Rex se na něj ani nepodívá. Už nikdy s Tomem nepůjde! Tohle už nechce nikdy zažít!

Chvilka ticha.

P: Už jste někdy byli zklamaní? ...

Nebo hodně smutní kvůli něčemu, čemu jste u svého kamaráda nerozuměli? ...

Něco podobného se stalo i jednomu z Ježíšových učedníků po jeho ukřižování. Ničemu už nerozuměl a nedokázal uvěřit tomu, co mu říkali ostatní. Ale rozhodně už nechtěl zažít žádnou další bolest!

Jmenoval se Tomáš. Pojd'me si při dnešní bohoslužbě poslechnout jeho příběh tak, jak je zapsaný v Bibli.

Přesuneme se ke stolu, zapálíme svíci.

ZAČÍNÁME

Na začátek je vhodná radostná „alelujová“ píseň, v Kancionálu začínají číslem 401, v Hosaně i Koinonii je jich taky spousta. Písničkami prokládejte i jednotlivé části bohoslužby.

Tatínek nebo maminka začnou křížem:

P: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

V: Amen.

P: Dobrý Bůh nám požehnal dalším dnem. Scházíme se, abychom za vše, co z jeho ruky přijímáme, děkovali, prosili o sílu do dalších dnů a naslouchali jeho slovům. Poprosme jej i sebe navzájem o odpuštění za vše, co jsme neudělali s láskou. Bůh nám odpustí, protože je věrný a spravedlivý.

Následuje chvíle ticha.

V: Vyznávám se všemohoucímu Bohu a vám všem, že často hřeším myšlením, slovy i skutky a nekonám, co mám konat. Je to má vina, má velká vina. Proto prosím Matku Boží, Pannu Marii, všechny anděly a svaté i vás, bratři a sestry, abyste se za mě u Boha přimlouvali. Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného. Amen.

P: Pane, smiluj se.

O: Pane, smiluj se.

P: Kriste, smiluj se.

O: Kriste, smiluj se.

P: Pane, smiluj se.

O: Pane, smiluj se.

Následuje zpěv nebo recitace chvalozpěvu Sláva na výsostech Bohu (kancionál č. 501 a výš)

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme tě. Velebíme tě. Klaníme se ti. Oslavujeme tě. Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu. Pane a Bože, nebeský Králi, Bože, Otče všemohoucí. Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste. Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce. Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi; ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby. Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi. Neboť ty jediný jsi Svatý, ty jediný jsi Pán, ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste, se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

MODLITBA

P: Pane, dej ať se učíme ti věřit, i když věcem nerozumíme. A děkujeme ti, že nám rozumíš, i když má naše přátelství s tebou trhliny. Tak jako jsi rozuměl a pomohl Tomášovi. Dej, ať se stejně chováme také my k našim kamarádům a blízkým.

O: Amen.

(Zdroj: https://barajord.rajce.idnes.cz/2015_04_03_Biblicke_postavicky_Lelekovice)

SEKVENCE

P: Teď spolu zazpíváme/zarecitujeme tisíc let starý chvalozpěv. První sloka nás uvede do slavnosti. Další tři sloky tvoří chvalozpěv na Krista, Beránka Božího, který svou obětí zvítězil nad smrtí. Potom následuje rozhovor mezi apoštoly a Marií Magdalenou, která jim oznamuje, že Ježíš vstal z mrtvých a předešel apoštoly do Galileje. Poslední dvě sloky vyjadřují radost apoštolů ze zmrtvýchvstání.

Pokud sekvenci nezpíváme (Kancionál č. 406), recitujeme na dva sbory:

1. Velikonoční oběti,
vzdejme své chvály, křesťané.	2. Hrob, z něhož Kristus slavně vstal,
aby se v Otci radoval.
2. Beránek spasil ovce:
Kristus Pán nevinný
s hříšníky smířil Otce.	1. Anděly jako svědky stát,
na zemi roušku, bílý šat.
1. Střetly se v divném souboji
život a smrt. Je po boji.	2. Už jde Kristus, má naděje,
před vámi do Galileje.
2. Ten, který zemřel, z mrtvých vstal,
aby nám věčně kraloval.	1. Víme, že Kristus z hrobu vstal,
vpravdě byl vzkříšen světa král.
1. Pojd' a pověz nám Maria,
co jsi po cestě viděla.	2. Vítězný, korunovaný,
smiluj se, Kriste, nad námi.

406A – VELIKONOČNÍ OBĚTI

1. Ve-li-ko-noč-ní o - bě - ti, a - le - lu -
ja, a - le - lu - ja, po-spěš-me chvá-lu
za-pě - ti, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja.

1. Velikonoční oběti, / aleluja, aleluja, / pospěšme chválu zapěti, / aleluja, aleluja.
2. Beránek ovce vykoupil, / aleluja, aleluja, / když muka kříže podstoupil, / aleluja, aleluja.
3. Se smrtí život utkal se, / aleluja, aleluja, / v podivuhodném zápase, / aleluja, aleluja.
4. Pán žití učinil ten div, / aleluja, aleluja, / zemřel, a v slávě vládne živ, / aleluja, aleluja.
5. Řekni nám, řekni, Maria, / aleluja, aleluja, / cos tam u skály spatřila, / aleluja, aleluja.
6. Prázdny hrob, z něhož vstal můj Pán, / aleluja, aleluja / a plátno, v němž byl omotan, / aleluja, aleluja.
7. Vstal Kristus, naše naděje, / aleluja, aleluja, / a zve nás do Galileje, / aleluja, aleluja.
8. Žije náš Král, chcem žít s ním, / aleluja, aleluja, / slitovným Králem vítězným, / aleluja, aleluja.

ČTEME Z PÍSMĀ SVATÉHO

P: Nyní se zaposlouchejme do textu Písma svatého a poprosme Ducha svatého, aby nám pomohl porozumět.

EVANGELIUM – JAN 20,19-28

P: Aleluja. Protože jsi mě uviděl, Tomáši, uvěřil jsi, praví Pán; blahoslavení, kdo neviděli, a uvěřili.

O: Aleluja.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud nevidím na jeho ruce jizvy po hřebecích a nevložíš svůj prst na místo hřebů a nevložíš svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“

POKRAČOVÁNÍ KATECHEZE

P: Tomáš byl jeden ze dvanácti apoštolů, kteří chodili s Ježíšem tři roky Palestinou, a bylo jim spolu dobře, tvořili krásné společenství. Byl to Ježíšův kamarád. Z Bible toho o něm moc nevíme, pravděpodobně přinesl křesťanství do Sýrie a Indie.

Kdo byl Tomáš? ...

Co si myslíš o tom, jak to skončilo? ...

P: Pojďme si dnešní úryvek z Písma zahrát jako divadlo s našimi postavkami.

Využijeme evangelium jako scénář a odehrajeme úryvek ještě jednou. Po poslední větě necháme Tomáše, aby Ježíše radostně obejmul. Pokud je to možné, necháme scénu stát.

VYZNÁNÍ VÍRY

P: Nyní společně vyznejme svou víru:

V: Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného.

Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem: skrze něho všechno je stvořeno. On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe. Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem. Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma. Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce. A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé a jeho království bude bez konce.

Věřím v Ducha Svatého, Pána a dárce života, který z Otce i Syna vychází, s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků.

Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. Očekávám vzkříšení mrtvých a život budoucího věku. Amen.

SPOLEČNĚ PROSÍME (A DĚKUJEME)

Následuje modlitba proseb. Lze ji v této podobě volně proložit i poděkováním za vše dobré, co nám Bůh dává.

P: Připojme naše prosby a díky, vždyť je toho hodně, co můžeme vzkříšenému Pánu předložit. Za každou prosbou se připojí jednoduché zvolání „Amen“.

Můžeme využít připravené prosby např. zde: www.pastorace.cz/primluyy

Lze říkat prosby zcela spontánně.

Kde je to pro účastníky obtížné, lze vyslovit jen jedno slovo, které prosbu charakterizuje (např.: za nemocné, za rodiče). K takové modlitbě se rády připojí i děti.

Formy proseb a děkování se mohou vzájemně kombinovat a doplnit.

MODLITBA OTČENÁŠ

Po přímlovách se společně pomodlíme modlitbu Páně.

P: Pomodleme se modlitbu, kterou nás naučil Pán Ježíš:

V: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Amen.

P: Přišel Ježíš, postavil se doprostřed a řekl jim: „Pokoj vám!“ Aleluja.

O: Učedníci se zaradovali, když viděli Pána. Aleluja.

V: Kristův klid ať přebývá mezi námi.

Můžeme se navzájem pozdravit pozdravením pokoje.

ZÁVĚREČNÁ KATECHEZE

P: Chcete vědět, jak to dopadlo s Rexem? Tak poslouchejte:

Tom si samozřejmě hned všimnul, že se s Rexem něco děje. Cítí, že je pejsek zmatený. Všechno bylo jinak než jindy a Rex je z Toma zklamaný, protože nechápe, co se stalo. Nevěří, že je vlastně všechno v pořádku.

Proto musí Tom Rexe nejprve přesvědčit a dokázat mu, že všechno skutečně v pořádku je. Klekne si k němu, vezme psa do náruče. Pak k němu tiše hovoří: Vysvětluje mu, že na záhonech, kolem kterých Rex jindy tak rád čenichá, byl jed na krysy. Rex samozřejmě nerozumí tomu, co mu Tom říká, ale rozumí tónu jeho řeči. Vidí, že to s ním Tom myslí dobře. A když to takto dokazuje, pak je to pravda. Přitulí se k Tomovi a všechno je zase v pořádku. Přátelství je obnoveno.

A tak je to i s naším přátelstvím s Pánem Ježíšem. Ne vždy budeme všemu rozumět. Ale když o to budeme stát tak jako Tomáš, upřímně a naplno, Ježíš udělá všechno pro to, aby nám to fungovalo. Tomu věřte.

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA A POŽEHNÁNÍ

P: Dokonej v nás, Bože, velikonoční dílo vykoupení a dej, ať plně žijeme z toho, co jsme od tebe přijali. Skrze Krista, našeho Pána.

V: Amen.

P: Nyní si vyprosme navzájem Boží ochranu a požehnání:

Bůh nás skrze svého vzkříšeného Syna vykoupil a přijal za své syny:

V: ať nás naplní svou radostí a svým požehnáním.

P: Kristus pro nás získal nárok na svobodu Božích dětí:

V: ať nás naučí užívat pravé svobody a dá nám dědický podíl ve svém království.

P: Kristus nás povolal skrze víru a křest ze smrti k životu:

V: ať nám ukazuje cestu k věčné spáse a připraví nám místo v domě svého Otce.

Na znamení požehnání si můžeme navzájem udělat křížek na čelo se slovy:

V: (Jméno), ať radost a pokoj vzkříšeného Pána naplní tvé srdce. Žehnám ti ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

P: Dobrořečme Pánu, aleluja, aleluja.

V: Bohu díky, aleluja, aleluja.

V textu byly použity tyto zdroje:

Český misál

Bible – český liturgický překlad

Materiály Pastoračního centra Arcibiskupství Kolín nad Rýnem

